

Anlæg maatte faa en saadan Karakter, at det eventuelt kunde blive drevet af Statsbanerne. Der kan ogsaa komme andre Tvivl op, som jeg ikke her nærmere skal komme ind paa, men saaledes har jeg som sagt opfattet den ærede Ministers Udtalelser. I hvert Fald, hvad enten man betragter dette Stykke Bane som Lokalbane, eller man betragter den som Forbindelsesbane imellem de 2 jydskt Ewærbaner, saa forekommer det mig at være saa Baner, der ere saa vel motiverede som netop denne. Jeg skal derfor fremdeles anbefale det høje Ting at fastholde dette Punkt, og altsaa forfaste Ændringsforslaget under Nr. 2.

Ministeren for offentlige Arbejder (Fingertsev): Det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) har stillet Forslag om, at Ordene: „om Anvendelse af indenlandsk Arbejdskraft ved Anlægget“ skal udgaa. Jeg skal gøre opmærksom paa, at det Litra, som der i det hele taget er Tale om at tage en Del ud af, Litra d, lyder saaledes: „Bevillingshaveren er underkastet Indenrigsministerens Bestemmelse om Anvendelse af indenlandsk Arbejdskraft ved Anlægget, om Forbud mod Søn- og Helligdagsarbejde ved Anlægget samt om Forsikring af Arbejdere ved Anlægget og af ansatte ved Banedriften mod Ulykkestilfælde under deres Arbejde.“ Disse Bestemmelser ere ikke dette høje Ting ubekendte, thi jeg har omtalt dem flere Gange her, og jeg er temmelig sikker paa, at man i sin Tid for en 5—6 Aar siden, hvorlænge det nu monne være, det kan jeg ikke sige i dette Øjeblik — har agtet at sætte disse Bestemmelser i Kraft og har faaet fuld Tilslutning til det. Det er altsaa ikke uprøvede Bestemmelser, de have været anvendte ved forskellige Statsbaneanlæg — jeg skal nævne Hobro—Løgstør og Slagelse—Næstved. Begge Steder er der forskellige Gange, eller i alt Fald er der givet Dispensation fra Bestemmelsen om ubelukkende Anvendelse af indenlandsk Arbejdskraft. Jeg maa ogsaa gøre opmærksom paa, at der ikke staar „danste Arbejdere“, men „indenlandsk Arbejdskraft“. Hvis der stod danste Arbejdere, vilde Krævet gaa ud paa, at vedkommende skulde have Indfødsret. Saa vidt er man ikke gaaet. Man forstaar ved „indenlandsk Arbejdskraft“ ogsaa fremmede Arbejdere, der virkelig ere domicilerede her, og som den ærede Drøfser, der motiverede Forslaget, meget rigtig bemærkede, det sker let, at de, naar de have bosat sig her, stifte Familie, blive Borgere i Landet, og saa kunne de ikke og bør ikke kunne ubelukkes. Bestem-

melsen hviler jo paa den fuldkomment forstaelige Tanke, at ikke just danst Arbejde, men danst Statsarbejde eller Arbejde, der støttes i høj Grad af Staten — det er jo Tilfældet ogsaa med de Jærnbaneanlæg, der er Tale om at gennemføre som private — forbeholdes indenlandsk Arbejdere, for saa vidt dette er gennemførligt og i de enkelte Tilfælde hensigtsmæssigt. Smidertid, der kan dispenseres fra Bestemmelsen. Der kan være forskellige Grunde, og jeg skal blandt andet nævne, at under Høsttiden er der aldrig nægtet Dispensation, naar den er krævet, ja vidt jeg hukker, thi saa er det højt naturligt, at Arbejdskræften søger tilbage til Landbruget, selv om den i Mellemtiden er beskæftiget med Jærnbanearbejder. Jeg skal dog endnu gøre den Bemærkning, at Jærnbanearbejdet ofte har med sig en hel Stab af Arbejdere, som følger Jærnbanearbejdet, og som ikke tager andet fast Arbejde. Ganste sikkert er det dog, at enhver Egn, hvor der anlægges en Jærnbane, vil føle det i sin Arbejdskraft, og derved kan der opstaa Ulemper for Agerbruget og for enhver, som har Brug for faste Arbejdere. Det er noget, man maa finde sig i, det følger af Sagens Natur. Tanken med denne Bestemmelse har jo været at indrette Forholdene nogenlunde retfærdigt her i Landet, og jeg finder det retfærdigt og billigt, at den indenlandsk Arbejdskraft fortrinsvis beskæftiges ved danst Statsarbejde. Det vedkender jeg mig. Jeg erindrer ogsaa en Debat i det andet Ting, hvor man i høj Grad vedkendte sig den samme Sætning; men jeg er ganste enig med den ærede Drøfser i, at denne Bestemmelse maa gennemføres med Stønsomhed. Jeg ved ikke, det kan ske paa anden Maade end ved at lade den vedkommende, der staar i Spidsen for Administrationen, være den, der har den afgørende Stemme i den Retning. Vi ere jo nu i det heldige Tilfælde at have anvendt denne Bestemmelse i en Række af Aar ved forskellige Arbejder i Jylland, paa Sjælland og andetsteds, uden at det har givet Anledning til Ulemper. Den eneste Klage, jeg har modtaget, har været over, at man har tilstedet i enkelte Tilfælde udenlandsk Arbejdere at komme til Stede; Klagerne have aldrig gaaet ud paa andet, og det er netop det, som det ærede Medlem ønsker skulde ske frit. Jeg tror, det vilde være overordentlig uhenigtsmæssigt, om man flettede en saadan Bestemmelse som denne ud. Om den kan affattes paa anden Maade, er et andet Spørgsmaal, men jeg tror, det vilde være overordentlig uhenigtsmæssigt at flette den ud, som For-